

książki

Nr 11/2014 (218) • listopad 2014
Cena 14,50 zł (8% VAT) • ISSN 2083-7747 • Indeks 334464

magazyn literacki

ANDERSEN

Dzienniki 1825-1875

Wybór, przekład i opracowanie
Bogusława Sochańska

ISSN 1234-0200

Media Rodzina

Polski bestseller dla nastolatków

Rafał Kosik

Felix, Net i Nika

oraz Klątwa Domu McKillianów

13 tom w serii

ISBN 978-83-64384-30-1

Oprawa twarda, 400 str., Cena: 39 zł

od 26 listopada

powergraph.pl

powergraph

Mroczny szkocki zamek i Londyn spowity mgłą – oto sceneria wakacji Felixa, Neta i Niki. Przyjaciele tym razem zmierzają się z klątwą od stuleci prześladowującą pewien szkocki klan. Będzie trochę steampunkowo, trochę wiktoriańsko, bardzo śmiesznie i bardzo... horrorystycznie.

Klątwę Domu McKillianów można czytać niezależnie od innych książek serii.

WYŁĄCZNY DYSTRYBUTOR Firma Księgarska Olesiejuk
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.j.

Magazyn centralny: 05-850 Ożarów Mazowiecki ul. Poznańska 91, tel. (22) 733 50 10, www.olesiejuk.pl

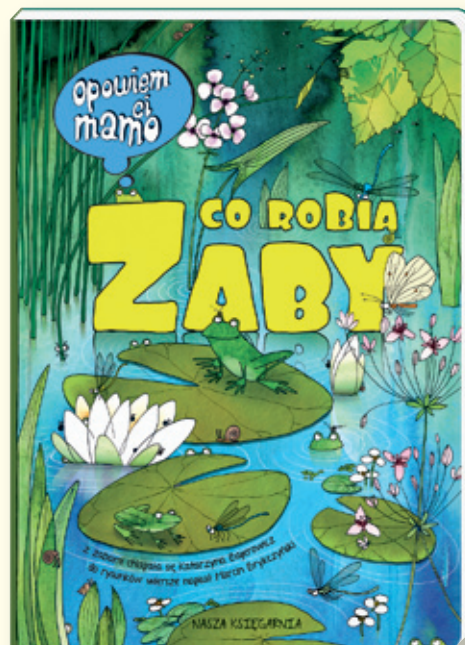
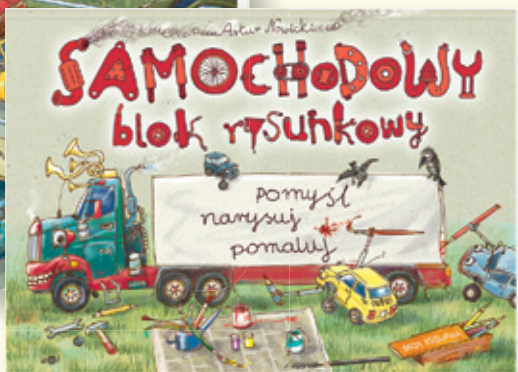

swiatksiazki.pl

Wyjątkowa seria dla najmłodszych

Ćwiczy spostrzegawczość, pobudza wyobraźnię!

To książki nie tylko do czytania, ale głównie do oglądania, zgadywania i opowiadania. Ćwiczą spostrzegawczość dziecka, umiejętność opowiadania, pobudzają zainteresowanie światem, ale przede wszystkim są fantastyczną zabawą oraz sposobem na miłe i twórcze spędzenie czasu.

 Wydawnictwo
NASZA KSIĘGARNIA
www.naszaksiegarnia.pl

www.opowiecimamam.nk.com.pl

platon
dystrybucja książek

www.platon.com.pl

ul. Sławęcińska 16, Macierzysz,
05-850 Ożarów Mazowiecki
tel. (022) 329 50 00
fax: (022) 329 50 04

email: platon@platon.com.pl

Numer 11 (218)

Redaktor naczelny: Piotr Dobrołęcki

Z-ca red. naczelnego: Ewa Tenderenda-Ożóg

Sekretarz redakcji: Krzysztof Masłoń

Zespół: Łukasz Gołębiowski, Joanna Hetman, Paweł Waszczyk

Stale współpracują: Janusz Drzewucki, Joanna Habiera, Jarosław Górski, Piotr Kitrasiewicz, Bogdan Klukowski, Tadeusz Lewandowski, Marek Ławrynowicz, Lech Mergler, Wanda Morawiecka, Tomasz Nowak, Urszula Pawlik, Bożena Rytel, Grzegorz Sowula, Michał Zając, Tomasz Zapert

Reklama: Ewa Tenderenda-Ożóg

Sekretariat: Ewa Zając

Kolportaż: Elżbieta Habiera

Prenumerata: Ewa Zając

Adres redakcji: 00-048 Warszawa, Mazowiecka 6/8 pok. 416, tel.: 828 36 31, tel./fax (22) 827 93 50

Internet: www.rynek-ksiazki.pl, e-mail: marketing@rynek-ksiazki.pl

[facebook.com/magazynliteracki](https://www.facebook.com/magazynliteracki)
<http://issuu.com/magazynliteracki>

Łamanie: TYPO 2

Wydawca: Biblioteka Analiz Sp. z o.o.
00-048 Warszawa,
ul. Mazowiecka 6/8 pok. 416
Prezes zarządu:
Łukasz Gołębiowski

Prenumerata:

- 1) Redakcja: tel. (22) 827 93 50, fax (22) 828 36 31
www.rynek-ksiazki.pl/sklep/czasopisma
- 2) Garmond Press Kraków:
www.garmond.com.pl
- 3) Kolporter S.A.: www.kolporter.com.pl
- 4) Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.:
Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl. Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod numerem: 801 800 803 lub 22 7175959 – czynnie w godzinach 7.00–18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

W numerze

Trendy postkolonialne

W listopadowym numerze piszemy o literaturze postkolonialnej, reprezentowanej wspólnie przez takich twórców jak: John Maxwell Coetzee, Aravind Adiga, Toni Morrison czy Zadie Smith. *Ze względu na różnorodność celów i środków, a także – lub przede wszystkim – swój emancypacyjny charakter, o literaturze (lub raczej: literaturach) postkolonialnej można mówić jako o szeroko zakrojonym zjawisku. Każda kultura postkolonialna ma swoje własne cele, sobie właściwą poetykę, sposób pisania i poszukiwania, lub raczej kreowania, wymyślenia na nowo, swojej tożsamości za pomocą literatury – pisze Angelina Kussy* ► 16-19

Wrocław sercem Europy

W tym roku spotkania z nominowanymi do nagrody Angelusa włączono do cieszącego się dużą frekwencją wśród publiczności Festiwalu Brunona Schulza. Zadbano też o ogólnopolską promocję angelusowych książek. Wrocławowi zależy na nagrodzie i kojarzeniu miasta z literaturą z najwyższej półki, gdyż w 2016 roku będzie nie tylko Europejską Stolicą Kultury, ale i Światową Stolicą Książki. UNESCO przyznało ten tytuł stolicy Dolnego Śląska m.in. „za szczególne skupienie na zaangażowaniu społeczności lokalnej, a także promocję branży wydawniczej i księgarskiej oraz bibliotek na poziomie regionalnym i międzynarodowym – w najnowszym wydaniu Jacek Antczak relacjonuje uroczystość wręczenia nagrody Angelusa” ► 10-11

Legenda Lenino

Do armii Berlinga przyszli ci, którzy „nie zdążyli do Andersa” – łagiernicy i specosiedleńcy. Owszem, chcieli bić się z Niemcami, ale ich podstawowym celem było wydostanie się z „niehumanitarnej ziemi” – ocalenie życia. Jednak od oficerów politycznych dowiedzieli się dwóch rzeczy. Po pierwsze, że Kresy Wschodnie odpadną od Polski. A to byli w większości ludzie właśnie stamtąd. Czyli stanęli przed perspektywą, że wrócą do Polski, ale nie do własnych domów. Po drugie, miała to być Polska bardziej przypominająca Sowiety niż ich przedwojenną ojczyznę. A poznali Sowiety na tyle dobrze, że była to dla nich perspektywa przerażająca. Dlatego niektórzy – pewnie ponad czterystu, tego się nigdy dokładnie nie ustali – zdezerterowali – z Tadeuszem Kisielewskim, autorem książki „Janczarzy Berlinga”, rozmawia Tomasz Zbigniew Zapert” ► 22-23

Książki miesiąca

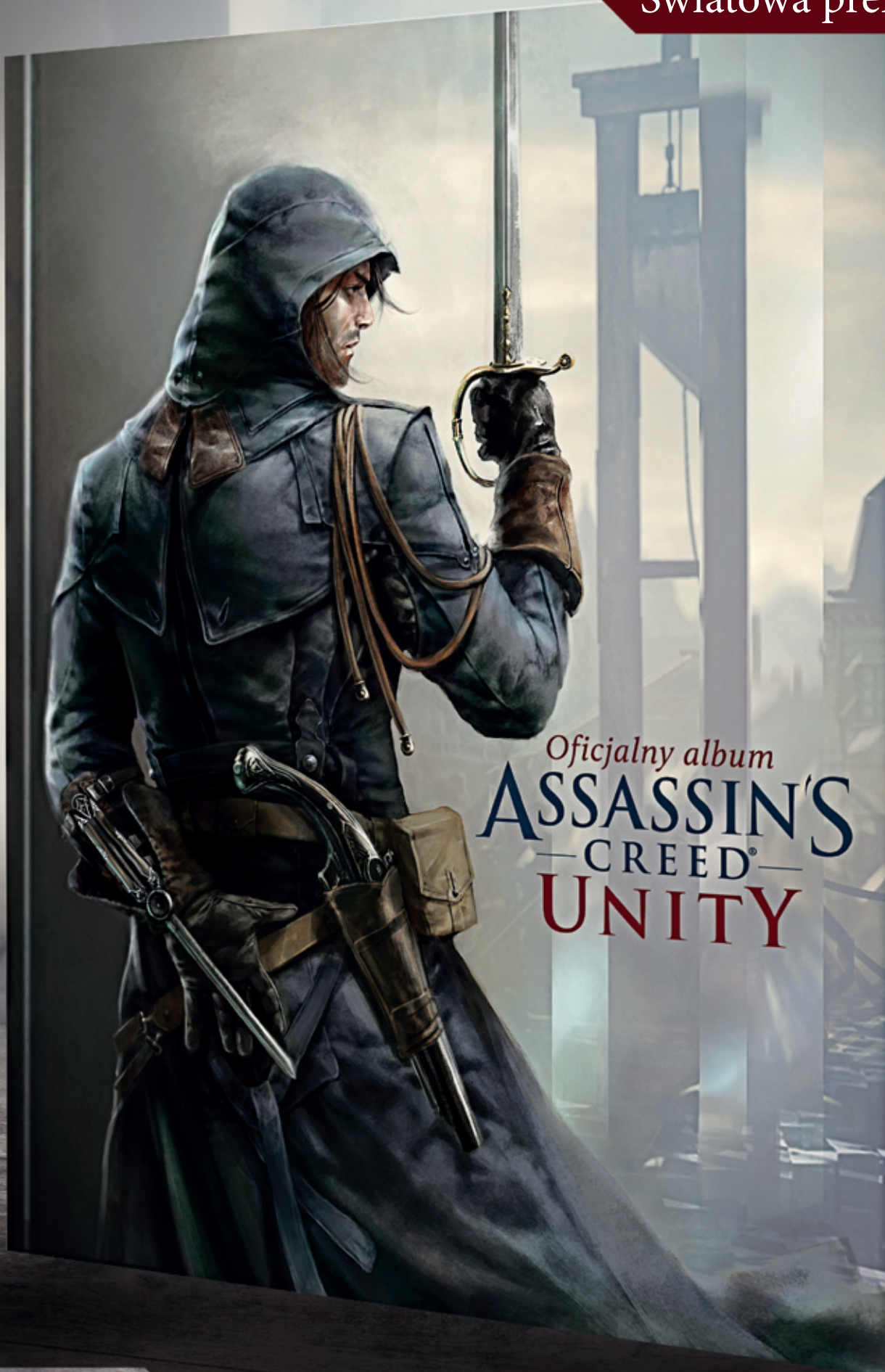
„Tani drań” Wiesława Michnikowskiego i Marcina Michnikowskiego oraz „Oriana Fallaci. Portret kobiety” Cristiny de Stefano ► 30
„Dzienniki 1825-1875” Hansa Christiana Andersena oraz „Blaski i nędze życia w PRL” Wacława Kłaga ► 31

Proponujemy także

Wydarzenia ► 6-9 • Bestsellery z komentarzem Krzysztofa Masłonia ► 12-14 • Książki afrykańskie ► 20 • Między wierszami ► 24 • Co czytają inni ► 27 • Na-molny książkowiec ► 29 • Felieton Marka Ławrynowicza ► 34 • Recenzje ► 32-44

Światowa premiera

www.zysk.com.pl

ZYSK I S-KA
WYDAWNICTWO

Nowości wydawnicze

Polecamy inne nasze czasopisma:

Biblioteka Analiz – dwutygodnik, roczna prenumerata 900 zł.

Notes Wydawniczy – miesięcznik, roczna prenumerata 170 zł.

Wyspa – kwartalnik, roczna prenumerata 40 zł.

„Przyszłość książki”

Redakcja: Geoffrey Nunberg

Posłowie: Umberto Eco

Wprowadzenie do polskiego wydania:

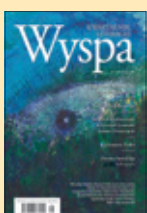
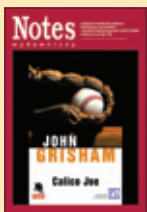
Łukasz Gołębiowski

Zebrane w tym zbiorze esejów głosy naukowców, bibliotekarzy, lingwistów, historyków i literaturoznawców są wyrazem troski o przyszłość książki. Nie wieszczą jej rychłego odejścia. Przeciwnie, dają nadzieję na to, że pomimo zmian technologicznych i cywilizacyjnych – książka przetrwa. Książka przetrwa jako ważny element kulturowej i twórczej wymiany, jako niepowtarzalna forma kontaktu między twórcą a odbiorcą, czytelnikiem. „Książka umacnia dialog społeczny”, dowodzi Patrick Bazin. A Umberto Eco zauważa, że: „Książki pozostaną nieodzowne nie tylko w przypadku literatury, lecz w każdym przypadku, który wymaga uważnej lektury oraz przemysłu i refleksji na jej temat, a nie tylko dotarcia do informacji”.

Przemysław Narbutowicz „Sprzedać książkę po okładce” – jak sprzedać książkę? Można zacząć od sprzedaży czytelnikowi jej okładki. O tym właśnie traktuje publikacja Przemysława Narbutowicza. „Sprzedać książkę po okładce” stanowi jedyne dostępne na polskim rynku studium narzędzi wykorzystywanych w bezpośredniej prezentacji książki skierowanej do czytelnika i sposobów wywierania wpływu na klientów księgarń. Cena 39 zł.

„Gdzie jest czytelnik?” – nowy esej Łukasza Gołębiowskiego, w którym autor wnika w internetową rzeczywistość, bada fenomen portali społecznościowych oraz ich wpływ na czytelnictwo. Rozważa możliwe scenariusze rozwoju czytelnictwa w przyszłości, określa rolę księgarni i bibliotek. Cena 29 zł.

„Rynek książki w Polsce 2014” – kompendium wiedzy o rynku wydawniczo-księgarskim. Analiza zmian, prognozy rozwoju poszczególnych segmentów rynku, szczegółowo omówione największe wydawnictwa, hurtownie i sieci księgarskie, charakterystyki firm, informacje o obrotach, sprzedaży książek, zatrudnieniu itp. Edycja pięciotomowa – „Wydawnictwa”, „Dystrybucja”, „Poligrafia i Papier”, „Targi, Instytucje, media” oraz „Who is who”. Cena tomu I – 80 zł, tomu II – 70 zł, tomu III – 50 zł, tomu IV – 40 zł, tomu V – 50 zł.

Patronaty

Miejsca objęte patronatem

1. Klub Księgarza
2. Salony Biblioteki Narodowej:
 - Salon Pisarzy i Salon Wydawców

Książki objęte patronatem (w ciągu 4 ostatnich miesięcy)

1. Biblioteka Akustyczna
 - Joanna Olech Pompon w rodzinie Fisiów – IX 2014
 - Joanna Olech Pompon na wakacjach – XI 2014
2. Egmont
 - Wilek książka przygód 2. Basia – VIII 2014
 - Basia i narty – VIII 2014
3. Nasza Księgarnia
 - Wiesława Bancarzewska Zapiski z Annopola – VI 2014
4. WAM
 - Reyes Monforte Okrutna miłość – IX 2014
5. Zys i S-ka
 - Marek Ławrynowicz Patriotów 41 – IX 2014

Wydarzenia

Program społeczny Czytam sobie

Konkursy

Nagroda im. Jerzego Skowronka – dla autorów i wydawców książek historycznych.

Nagroda im. Karla Dedeciusa – dla polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej oraz niemieckich tłumaczy literatury polskiej.

Nagroda Donga – celem konkursu jest promocja najbardziej wartościowych książek dla dzieci.

Nagroda Literacka m.st. Warszawy

Nagroda im. Jana Długosza – promująca dzieła z dziedziny szeroko rozumianej humanistyki, napisane przez polskiego autora

Targi

XIX Targi Edukacyjne w Kielcach, 26-28 III

XX Targi Wydawców Katolickich, 3-6 IV

V Warszawskie Targi Książki, 22-25 V

5. Targi Książki dla Dzieci i Młodzieży DOBRE STRONY, 29 V-I VI

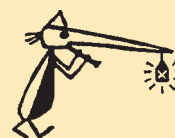
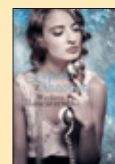
Festiwal Książki dla Dzieci i Młodzieży „Czytajmy” – 19-21 IX, Warszawa

18. Targi książki w Krakowie, 23-26 X

Targi Książki w Katowicach, 21-23 XI

XXIII Targi Książki Historyczne, 23-30 XI, Warszawa

23. Wrocławskie Targi Dobrych Książek, 4-7 XII

NAJLEPSZE PRZEPISY DLA CAŁEJ RODZINY

GRZEGORZ ŁAPANOWSKI
MAIA SOBCZAK

NAJLEPSZA KULINARNA
PREMIERA SEZONU!

 publicat
WYDAWNICTWO

Patronat:

 KUKBUX
www.kukbux.pl

 **sportowa
rodzina.pl**

 **palce
lizać**

 ego
dziecko.pl

www.publicat.pl

Nike dla Karola Modzelewskiego

Nagrodę Literacką Nike 2014 otrzymał Karol Modzelewski za autobiografię „Zajeżdżymy kobylę historii. Wspomnienia poobijanego jeźdźcy”, która ukazała się nakładem wydawnictwa Iskry.

„Każdy z nas ma jakiś prywatny życiorys, ale kiedy historia zabiera wszystkim wolność, jedynie niektórzy biorą na siebie ryzyko życia na ubitej ziemi, twarzą w twarz z niebotycznie silniejszym wrogiem. A kiedy ci odważni wojownicy po latach, o dziwo, wygrywają, zazdrościmy im, że to ryzyko kiedyś podjęli, i tym sposobem sami przeszli do historii” — powiedział o nagrodzonej książce przewodniczący jury Tadeusz Nyczek.

W finale 18. edycji Nagrody Literackiej Nike znalazły się powieści: „Niebko” Brygidy Helbig (W.A.B.), „ości” Ignacego Karpowicza (Wydawnictwo Literackie), „Wiele demonów” Jerzego Pilcha (Wielka Litera) oraz „Nocne zwierzęta” Patrycji Pustkowiak (W.A.B.). Nominowano także tomy wierszy: „Nadjeżdża” Szymona Słomczyńskiego (Biuro Literackie) i „Jeden” Marcina Świetlickiego (EMG).

W tegorocznym plebiscycie czytelników Nagrody Literackiej Nike zwyciężyły „ości” Ignacego Karpowicza.

Dotychczas laureatami Literackiej Nagrody Nike byli: Wiesław Myśliwski (nagrodzony dwukrotnie, w 1997 i 2007 roku), Czesław Miłosz, Stanisław Barańczak, Tadeusz Różewicz, Jerzy Pilch, Joanna Olczak-Roniker, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wojciech Kuczok, Andrzej Stasiuk, Dorota Masłowska, Olga Tokarczuk, Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki, Tadeusz Słobodzianek, Marian Pilot, Marek Bieńczyk i Joanna Bator. (P)

Podręcznikowy Merlin.pl

Jak wynika ze statystyk sklepu internetowego Merlin.pl, w tym roku aż 52 proc. kupujących podręczniki z jego zasobów stanowili nowi klienci. W porównaniu do poprzedniego sezonu, łączna wartość zamówień podręczników wzrosła blisko dwukrotnie, a w przypadku artykułów papierowych i przyborów szkolnych nawet o 320 proc. W tradycyjnym, sierpniowym, szczycie sezonu dokonano ponad 46 proc. wszystkich szkolnych zakupów. Natomiast niemal co siódmy zakup przypadł na okres czerwiec-lipiec. „Analizując tegoroczny sezon, zauważamy, że coraz więcej zamówień podręczników przypada w terminie rozpoczęcia roku szkolnego, a nawet później. W tym roku już cztery na dziesięć paczek z wyprawką szkolną kompletowano we wrześniu” — twierdzi Anna Bibik, kierownik projektu podręczniki w Merlin.pl. W rezultacie w porównaniu z rokiem 2013 liczba zamówień podręczników po 1 września wzrosła dwukrotnie. (PW)

Niemal 60 tys. odwiedzających!

REKORD NA TARGACH KSIĄŻKI W KRAKOWIE

Frekwencja w tym roku, gdy przeniesiśmy się do nowego Centrum Expo Kraków, wyniosła 60 tys. osób, ale jeszcze trochę potrwa zanim zliczymy wszystkie wejściówki i wtedy będziemy mieli dokładną liczbę odwiedzających. Jest to o połowę więcej niż w zeszłym roku, kiedy Targi Książki w Krakowie odwiedziło 40 tys. osób” — podsumowuje tegoroczną edycję Międzynarodowych Targów Książki Grażyna Grabowska, prezes spółki Targi w Krakowie. Uzupełniając dane statystyczne przypomnijmy jeszcze, że tegoroczną edycję targów odwiedziło ponad 600 autorów, a liczba wystawców przekroczyła 690.

W ocenie wielu wystawców duży wpływ na frekwencję miała krakowska pogoda, która dopisała zwłaszcza w sobotę, gdy nad Krakowem świeciło piękne słońce, a do nowego centrum targowego ciągnęły tłumy czytelników, którzy ustawiali się w długiej kolejce do kas biletowych. Pomimo znacznie większej przestrzeni, jaką oferuje Expo Kraków w porównaniu z halą przy ul. Centralnej, gdzie Targi Książki w Krakowie odbywały się w poprzednich latach, okazało się, że i tutaj przejścia między stoiskami stają się zbyt wąskie i często dochodziło do zatorów, a droga od wydawnictwa do wydawnictwa wraz z tłumem czytelników zajmowała wiele czasu. Szczególnie działo się tak przy stoiskach, w których swoje książki podpisywali najbardziej znani i popularni autorzy lub pojawiali się rozpoznawalni goście. Te nieznaczne niedogodności należy złożyć jednak na karb niezwyklego zainteresowania wystawienniczą imprezą organizowaną w stolicy Małopolski i rekordowej liczby odwiedzających.

Tradycyjnie w trakcie targów doszło do rozstrzygnięcia kilku ważnych dla branży wydarzeń: czytelników konkursów, jak ranking drukarni dziełowych „Magazynu Literackiego KSIĄŻKI”, „Edycja. Konkurs na książkę edytorsko doskonałą”, „Historia zebrana — plebiscyt na najlepszą książkę historyczną 2014”, „Honor i poświęcenie. Konkurs literacki dla dzieci i młodzieży w ramach obchodów 100-lecia I wojny światowej”, konkurs fotograficzny „Moja ulubiona księgarnia” czy organizowany przez Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych konkurs „Najlepszy podręcznik i skrypt akademicki 2014”.

Jednak najbliższe związki z krakowskimi targami ma przyznana w tym roku już po raz 17. Nagroda im. Jana Długosza, której laureatem został prof. Grzegorz Niziołek z Uniwersytetu Jagiellońskiego za pracę „Polski teatr zagłady” wydaną przez Instytut Teatralny i Wydawnictwo Krytyki Politycznej.

Przez zwiedzających targi dobrze przyjęta została także aplikacja mobilna EXPO Kraków, której premiera przypadła właśnie na krakowskie święto książki.

Kolejna, 19. edycja Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie odbędzie się w terminie 22-25 października 2015 roku. (PW)

Polska na targach książki

W 2015 roku Instytut Książki organizuje wspólne stoiska polskich wydawców na międzynarodowych targach książki w: Bolonii (30 marca-2 kwietnia), Londynie (14-16 kwietnia) i Frankfurtu (14-18 października). Ponadto IK organizuje stoiska informacyjne (bez akwizycji wydawców) na targach książki w: Jerozolimie (8-12 lutego), New Delhi (14-22 lutego), Lipsku (12-15 marca), Nowym Jorku (27-29 maja), Pekinie (26-30 sierpnia), Guadalajarze (listopad/grudzień 2015) i Moskwie (listopad/grudzień 2015). (PW)

114 e-booków NCK

Od grudnia 2012 roku Narodowe Centrum Kultury nowe publikacje własne, obok tradycyjnej wersji papierowej, udostępnia również w postaci cyfrowej. Na początku listopada w ofercie instytucji było 114 książek elektronicznych, 88 z nich dystrybuowano

bezpłatnie, a 26 odpłatnie — przy czym cena książki elektronicznej jest znacznie niższa niż książki drukowanej.

Łączna liczba pobrań e-booków NCK przekroczyła do tej pory 42 tys. W statystyce tej przoduje podręcznik profesorów Jerzego Hausnera, Anny Karwińskiej i Jacka Purchli pt. „Kultura a rozwój” z liczbą 10,5 tys. pobrań, a także tomy „Historii muzyki polskiej”, które łącznie zanotowały blisko 9000 pobrań. (PW)

Nowe przypisy w e-bookach

Przypisy są jednym z bardziej problematycznych elementów książek elektronicznych. Z oczywistych powodów nie można w nich zastosować przypisów dolnych. Standardowym rozwiązaniem są więc przypisy końcowe. Na wzór książek drukowanych, w e-bookach używa się często kolejnych cyfr w indeksie górnym lub gwiazdek jako odnośników w tekście, tyle że w książkach ▶

elektronicznych są one hiperłączami, które przenoszą czytelnika do treści przypisu w osobnym rozdziale na końcu książki.

Rozwiązanie to ma kilka ograniczeń – przerywa naturalny rytm czytania, zmusza do wyszukiwania właściwego fragmentu w rozdziale z przypisami, sprowadza przypisy do relacji jeden do jednego. Wiele nowych funkcjonalności jest dostępnych w formacie ePub 3.0, niestety jeszcze nie wszystkie są w pełni obsługiwane przez popularne czytniki. Ostatnio na rodzimym rynku e-książek pojawiło się jednak rozwiązanie wykorzystujące objaśnienie przypisu pojawiające się w „dymku”, bez odsyłania do osobnego rozdziału. Taka forma wydaje się znacznie wygodniejsza dla czytelnika, bo nie odrywa go od głównego wątku książki; pozwala też na tworzenie wielu rozdziałów odnośników, a więc bogatsze relacje między treścią książki a tekstami dodatkowymi. Za projekt nowych przypisów odpowiada polska firma 88em. (P)

■ Legimi dla Kindle

Pod koniec października odbyła się premiera nowej usługi subskrypcyjnej książki Legimi.com o nazwie Book box. W przeciwieństwie do dostępnego od blisko dwóch lat abonamentu dla posiadaczy urządzeń z zainstalowaną aplikacją Legimi, z Book boxa skorzystają również posiadacze wszystkim modeli e-czytników, w tym Kindle. W ramach usługi co miesiąc udostępnianych jest 30 tytułów. Po uiszczeniu stałej, miesięcznej opłaty, użytkownik może pobrać jednego e-booka z tej puli i czytać go w aplikacjach Legimi, na dowolnym e-czytniku lub np. wysłać na Kindle. Cena promocyjna (13,99 zł) obowiązuje dla jednego boxa oraz subskrybentów z co najmniej półrocznym stażem. Pozostali klienci zapłacą 14,99 zł. Usługę zamówić można jedynie w serwisie SubClub.pl, natomiast jej realizacja odbywa się w księgarni Legimi.com.

„Subskrypcyjny model sprzedaży, przy jednoczesnym zachowaniu akceptowalnej (jak pokazały nasze ostatnie badania również dla osób, które do tej pory decydowały się na pozyskiwanie książek z nielegalnych źródeł) ceny, to jedyna szansa na pozyskanie lojalnych klientów, obecnie kupujących często bez opamiętania w różnych księgarniach w ramach nieustających promocji. Promocji, które... zapewne wkrótce się skończą, gdyż nie są sposobem na rozwój tego specyficznego rynku, wciąż przez wydawców traktowanego z pewną ostrożnością” – komentuje Miłkołaj Małaczyński, prezes Legimi. (PW)

■ E-ISBN

Podczas tegorocznych Targów Książki w Krakowie odbyła się premiera serwisu e-ISBN, opracowanego przez Bibliotekę Narodową.

Serwis e-ISBN przygotowany został z myślą o wszystkich podmiotach wydawniczych: nowych wydawcach (w tym self-

Jak czytają uczniowie?

USTALENIA INSTYTUTU BADAŃ EDUKACJI

Państwowa agencja badawcza ustaliła, jak wygląda czytelnicza rzeczywistość 12- i 15-letnich uczniów. W badaniu wzięło udział 3537 uczniów (1721 z VI klas szkół podstawowych i 1816 z III klas gimnazjów). Po raz pierwszy ogólnopolskie badanie czytelnictwa objęło 12-latków. Uczniów pytano m.in. o to, czy czytają książki, jakie to pozycje i które z nich chcieliby wpisać na listę lektur szkolnych. Badacze przyjrzyli się czytaniu w środowisku rodzinnym uczniów – czy w wieku przedszkolnym bliscy czytali im książki, jak wyglądają ich domowe księgozbiory i czym dzieci zajmują się w wolnym czasie.

„W rodzinach uczniów czytających książki popularne jest głośne czytanie przez opiekunów dzieciom, gdy są one jeszcze w wieku przedszkolnym. Rodzinna tradycja ma duży wpływ na stosunek do książki i kształtowanie czytelniczych preferencji. Na późniejsze lekturowe doświadczenia młodzieży znaczący wpływ ma też zasobność domowej biblioteczki i to, ile uczeń ma własnych książek. A księgozbiory w polskich domach są bardzo zróżnicowane. Są rodziny, które mają bardzo mało książek lub nie mają ich wcale. To zwłaszcza mieszkańcy wsi. Z deklaracji uczniów wynika, że ani jednej książki nie ma ok. 7 proc. polskich rodzin” – czytamy w raporcie IBE. Wynika z niego, że aż 40 proc. gospodarstw domowych 12-latków i 38 proc. gospodarstw domowych 15-latków ma księgozbiory liczące zaledwie do 50 egz. Natomiast domowe biblioteczki zawierające więcej niż 200 książek znajdowały się w 29 proc. domów 12-latków oraz 44 proc. domów 15-latków mieszkających w miastach powyżej pół miliona mieszkańców.

Badanie dotyczyło także znaczenia książek w czasie wolnym dzieci i młodzieży szkolnej. Uczniowie podstawówek deklarowali, że w czasie wolnym najczęściej oglądają telewizję. Kolejną częstą czynnością jest korzystanie z komputera (w tym internetu) – na tę aktywność częściej wskazują chłopcy (70 proc.) niż dziewczęta (61 proc.). Po książkę sięga natomiast prawie co trzecia dziewczynka i zaledwie 16 proc. chłopców. W wieku gimnazjalnym proporcje te zmieniają się na niekorzyść książek. Gimnazjaliści w wolnym czasie najczęściej korzystają z internetu, zaraz po tej czynności kolejną pod względem popularności jest słuchanie muzyki, a po książki sięgają rzadziej niż uczniowie podstawówek. Wśród 15-latków w wolnym czasie czyta co piąta dziewczynka i co dziesiąty chłopiec.

Podobną tendencję widać także w powiększającym się odsetku uczniów, którzy w ogóle nie czytają książek. Wśród szóstoklasistów żadnych z wymienionych rodzajów książek nie czyta 5 proc. Są to głównie chłopcy: 8 proc. spośród nich nic nie czyta, wśród dziewcząt jest to tylko 2 proc. W gimnazjum po książki nie sięga już 14 proc. uczniów. Nadal utrzymuje się tendencja, że nie czytają częściej chłopcy (20 proc. z nich) niż dziewczynki (7 proc.). Tymczasem codziennie czyta średnio 20 proc. szóstoklasistów i 15 proc. gimnazjalistów. Co trzeci uczeń III klasy gimnazjum sięga po książkę co najmniej raz w tygodniu. (PW)

publisherach), dopiero zaczynających działalność na rynku książki oraz doświadczonych wielkich oficyn wydawniczych posiadających nawet 100 tys. identyfikatorów ISBN i kilka redakcji nadających je równocześnie.

Największą nowością na polskim rynku książki okaże się z pewnością bezpłatna możliwość publicznego udostępniania przez wydawcę wzorcowych opisów swoich publikacji w formacie ONIX 3.0. Dzięki temu wydawca nie musi już wypełniać obowiązujących do tej pory papierowych formularzy, a ponadto zyskuje nowoczesne narzędzie do publikowania swoich metadanych w sieci. Jednocześnie za-

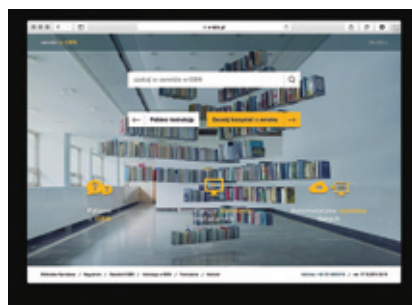
chowuje pełną kontrolę nad ich szczegółowością, poprawnością i terminem dostępności.

Serwis e-ISBN może dzięki temu stać się stabilnym źródłem danych dla dystrybutorów, firm księgarskich i księgarń internetowych, oferując bogate informacje marketingowe, takie jak okładka publikacji, jej sugerowana cena, spis treści, biogram autora czy recenzje. W ten sposób również czytelnicy i bibliotekarze uzyskają dostęp do aktualnej i wiarygodnej informacji o nowościach i zapowiedziach wydawniczych.

Dane upubliczniane przez wydawców za pomocą serwisu będą udostępniane do ponownego wykorzystania bezpłatnie wszystkim zainteresowanym jako informacje sektora publicznego pod adresem <https://baza.e-isbn.pl>. (PW)

■ Forum przejęło wydawnictwo Raabe

1 października 2014 roku poznańskie wydawnictwo Forum Media Polska przejęło ofertę produktową Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza z siedzibą w Warszawie, stając

się niekwestionowanym liderem na rynku profesjonalnych publikacji i rozwiązań online w sektorze szkolnym” – czytamy w komunikacie oficyny.

W wyniku transakcji portfolio produktowe Forum Media Polska wzbogaciło się o kilkanaście nowych poradników specjalistycznych skierowanych m.in. do dyrektorów oraz nauczycieli szkół i przedszkoli, kilkadziesiąt pomocy dydaktycznych oraz fachowe czaso-

pisma branżowe. Ponadto oferta wydawnicza została poszerzona o nowe rozwiązania online i mobilne dla branży edukacyjnej. Firma zwiększyła też zakres swojej działalności wydawniczej, przejmując ofertę produktową skierowaną dla księży i katechetów pod marką Wydawnictwa Pastoralne.

Forum Media Polska jest polską częścią międzynarodowego holdingu wydawniczego Forum Media Group. Korzenie gru-

py sięgają Niemiec, gdzie w 1988 roku powstało wydawnictwo Forum Verlag Herkert GmbH. (P)

Nowy termin WTK 2015

Warszawskie Targi Książki, planowane w dniach 21-24 maja, ostatecznie odbędą się tydzień wcześniej tj. od 14 do 17 maja 2015 roku. Powodem przesunięcia jest rozgrywanie na Stadionie Narodowym 27 maja 2015 roku, mecz finałowy Ligi Europy UEFA.

Warszawskie Targi Książki organizowane są w maju, odbędą się po raz szósty, w tym trzeci raz na Stadionie Narodowym. Od 2010 roku organizuje je, powołana z inicjatywy wiodących polskich wydawców i firmy targowej Murator EXPO, spółka Targi Książki. Tegoroczne, rekordowe Warszawskie Targi Książki (23 kraje, 720 wystawców, 63 tys. uczestników) obchodzą jubileusz pięćciolecia. (N)

Ruszyło Bookto.pl

To najnowsza wyszukiwarka i porównywarka cen e-booków i audiobooków dostępnych na polskim rynku. Projektem kieruje Paulina Poniewska, do niedawna pracownik platformy Wo-blink, gdzie odpowiadała za działania handlowe i marketingowe, a także za kontakty z wydawcami oraz Patryk Kobierski, który odpowiada za część technologiczną.

„Dużo osób narzeka, że e-booki są za drogie, taki komunikat przebijają się w mediach. Ale czy tak rzeczywiście jest? Moim zdaniem nie! Mało kto porównuje ich cenę, rabaty z tradycyjnym rynkiem książki papierowej. Rynek e-bookowy jest specyficzny. Większość e-booków już na starcie jest tańsza o 30 proc. od ceny książek papierowych. Super rabat na książki papierowe to 15-20 proc., a w przypadku e-booków to 45-50 proc. od ceny katalogowej książki elektronicznej. A proszę pamiętać, że e-booki już są tańsze o 30 proc. od ceny papieru. Suma tych rabatów daje ogromną różnicę w cenie pomiędzy tymi formatami... Na dłuższą metę to nie jest zdrowe dla rynku, ponieważ nikt tak naprawdę nie zarabia na e-bookach. Wydaje mi się, że to się będzie zmieniać, a na pewno musi... kiedyś... Dlatego zamierzamy eksponować cenę książki papierowej, tak aby użytkownicy widzieli różnicę pomiędzy cenami poszczególnych formatów i nie narzekali tak bardzo na tylko 30-procentowy rabat promocyjny” – czytamy w komunikacie Bookto.pl. (ET)

Bosz w Rzeszowie

W październiku trwały w Rzeszowie obchody 20-lecia wydawnictwa Bosz, połączone z otwarciem nowej księgarni. Elżbieta Kalinowska, zastępca dyrektora Instytutu Książki, oraz dyrektor Bogdan Szymanik z wydawnictwa Bosz, dokonali uroczystego ▶

Rozmowa z Grażyną Plebanek, autorką „Bokserki”

KWESTIA TEMPERAMENTU

– Kiedy pojawiła się w twojej głowie Lu, bohaterka „Bokserki”?

– Chyba wtedy, kiedy wychodziłam z klubu bokserkiego po treningu. Zazwyczaj jeszcze staliśmy i gadaliśmy chwilę, byliśmy zżyłą grupą, wyglądaliśmy się, żeby trochę z nas zeszła adrenalina. Dołączali do nas trenerzy, Europejczyk i Afrykańczyk. Na ringu prezentowali różne style walki i nauki, które się uzupełniały. To z tej symetrii narodził się pomysł, żeby opisać wielokulturowość Brukseli, ale nie tą eurokratyczną, instytucjonalną, tylko autentyczną, fizyczną, ze wszystkimi olśnieniami, ale i tarciami charakterów, osobowości, odmiennych doświadczeń życiowych. Zaczęła mi się zarysowywać postać kobiety, którą to miasto kształtuje, ludzie, których tu spotyka. Lu wzięła się z potu i adrenaliny na ringu, powstała dzięki wspaniałej więzi z ludźmi, których poznałam w klubie. Reszta to fikcja.

– Czym jest dla ciebie boks? Mierzeniem się z własnym ciałem?

– Nie, bo ciało to nie mój wróg, tylko przyjaciel, dlatego daję mu to, co się należy, czyli zaspokajam zwierzęcą potrzebę ruchu, wyzwanie fizycznego, czegoś w rodzaju atawistycznego polowania. Jesteśmy agresywnym gatunkiem, nie ma co tego zagłaskiwać, wolę dać upust tej potrzebie w kontrolowanych warunkach. Nie nadaję się do spokojnych zajęć sportowych, to kwestia temperamentu.

– Podobno robiłaś wnikliwy rekonesans wśród kolegów, przyjaciół, mężczyzn przygotowując się do napisania „Nielegalnych związków”. A jak było tym razem? „Bokserka” to znów i granie z rolami, to męski świat, w którym swoją tożsamość odnajdują kobiety.

– „Nielegalne związki” pisałam z punktu widzenia mężczyzny, a nie wiedziałam, jak mężczyźni myślą. Musiałam się tego dowiedzieć. Przy pisaniu „Bokserki” dużą rolę odegrały obserwacje. Świat bokserki jest zaludniony przez mężczyzn, ale zaskoczyło mnie to, że wbrew pozorom dobrzy bokserzy nie bywają macho, może dlatego, że nie mają kompleksów, które chcą wyładować. Są pewni swojej siły, a przez to wobec kobiet łagodni, wspierający, w każdym razie ci, z którymi ćwiczę. Oczywiście, kiedy kobiety boksują zawodowo, spotykają się z oblechami, ale w sporcie tak już jest, że skądś zawsze wyskoczy typ działacza czy trenera o lepkich rękach. Znam bokserki, które spotkały próby molestowania seksualnego. Dla potrzeb literackich interesowało mnie, jak kobieta odnajduje w sobie agresję, jak uczy się z nią obchodzić. I co z tego dla niej wynika we współczesnym świecie, gdzie wzorce męskości i kobiecości szybko się zmieniają.

– Grażyna Plebanek to pseudonim, wspominałaś, że to twoje terytorium prywatności w sensie symbolicznym. Pamiętasz moment, gdy nadałaś sobie tak ważny przecież pseudonim?

– Plebanek to ja, nazwisko w dowodzie budzi czasem wręcz moje zdziwienie. Dla mnie pseudonim to nie część wizerunku zewnętrznego, tylko kwestia samookreślenia się, dla siebie samej. Dokładnie pamiętam, kiedy powstał. To było wtedy, kiedy wysłałam moją pierwszą powieść, „Pudelko ze szpilek” na konkurs. Urodziła się ważna część mnie, nazwałam ją od lasu, który odziedziczyłam po babci, tacie. „Pudelko ze szpilek” podpisałam jako Grażyna Plebanek. Poczułam się osobna, ale nie samotna, bo w tym wyślananiu siebie pomagała mi bliska osoba.

ROZMAWIAŁA URSZULA WITKOWSKA

foto: Stephan Vanlilleeren